

Çocuk Dostu Şehirler

**Şehrimle birlikte büyüyorum.
Haklarımı biliyorum.***

* Çocuk meclisleri aracılığıyla çocuklar tarafından seçilen Çocuk Dostu Şehirler Girişimi sloganıdır.

PROJE TANITIM VE METODOLOJİ

Çocuk Dostu Şehirler Projesi 2014-2015 yıllarında, 10 belediye ve Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu (UNICEF) tarafından yürütülen, finansal desteğini IKEA Türkiye'den ve UNICEF Türkiye Milli Komitesi'nden alan yerel yönetimleri çocuk dostu politika ve program geliştirmeyi hedeflemiş bir projedir.

Projenin ulusal koordinasyon mekanizmasında İçişleri Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölgesel Teşkilatı, Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi ve UNICEF bulunmaktadır.

Çocuk Dostu Şehirler

Çocuk Dostu Şehir

Nedir?

Çocukların haklarını uygulamaya kendini adanmış şehir veya daha genel olarak yerel yönetim sistemidir. Çocuk Dostu Şehir, uygulamada çocukların haklarının politikalara, yasalara, programlara ve bütçelere yansımaları anlamına gelen, yerel seviyede Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin cisim bulmuş halidir. Çocuk Dostu Şehir kavramı, ÇDŞ Girişimi altında ortaya çıkmış olan bir dizi deneyimin ışığında toplulukları ve diğer yerel yönetim sistemlerini içermektedir.

Çocuk Dostu Şehirde çocuklar kent yönetiminin aktif katılımcılarıdır ve fikirleri kent yönetimi tarafından dikkate alınır. Bu fikirler kent

politikalarında hayat bulur. Çocuk Dostu Şehirlerde aşağıdaki hedefler çocuğun iyi hali gözetilerek önceliklendirilir:

- Sağlık ve eğitim gibi temel hizmetleri almak
- Caddede tek başına güven içinde yürümek
- Arkadaşları ile oyun oynamak ve yeşil alana sahip olmak
- Kültürel ve sosyal etkinliklere katılmak
- Etnik köken, din, gelir, cinsiyet veya engellilik durumu ne olursa olsun, her hizmete erişime sahip şehrin eşit vatandaşı olmak

- IKEA ve UNICEF Türkiye Milli Komitesi'nin finansal desteği ile UNICEF Türkiye Ofisi çocuk dostu politikalar ve programlar geliştirilmesi ve çocuk dostu mekânlar oluşturulması konusunda belediyeler destek vererek Çocuk Dostu Şehirler projesini uyguladı.
- İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Türkiye Belediyeler Birliği, Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Orta Doğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı ve Dünya Yerel Yönetim ve Demokrasi Akademisi de Çocuk Dostu Şehirler projesinin ulusal koordinasyonu olarak yer almışlardır.
- Proje 2014-2015 yıllarında uygulandı.

UNICEF Türkiye Çocuk Dostu Şehirler kapsamında

Neler Yaptı?

Neden

böyle bir projeye ihtiyaç vardı?

Türkiye'de kentleşme büyüyen ekonomi, sanayileşme ve kırsaldan kente göç ile gittikçe hızlanmakta ve artmaktadır. Türkiye nüfusunun üçte birini oluşturan çocukların ihtiyaçları ve öncelikleri bu dinamik ve hızlı değişim sürecinde dikkate alınmalıdır.

Yerel düzeyde çocukların günlük hayatını etkileyen birçok hizmeti yürüten belediyelere çocuk haklarının gerçekleşmesinde önemli görevler düşmektedir. Çocuklar için yaşanabilir çevreleri belediyeler oluşturmaktadır. Belediyeler birçok konuda hem probleme hem de çözüme en yakın kurumlardır. Sınırları içinde yaşayan vatandaşların ve çevrenin ihtiyaçlarını en iyi bilen kurumlardır. Kente dair kentin ve vatandaşların problemlerinin tartışıldığı ve vatandaşın katılımı ile bunların çözümlerinin hayata geçirildiği en iyi platformları bünyesinde barındırır.

Bu anlamda, çözümlerin bir paydaşı olarak çocuklar kentsel değişimin ana öncüleridir.

Türkiye Hükümeti ve UNICEF Türkiye arasında imzalanan Ülke Eylem Planı'nın öncelikli amaçları coğrafi ve toplumsal cinsiyet farklılıklarını çocuklar açısından azaltılması, hizmetlere hakkaniyetli erişimin sağlanması, çocuk yoksulluğunun azaltılması ve yerel ve ulusal düzeyde çocukların iyiliğinin desteklenmesi için çocuk katılımının artırılmasıdır.

İKEA ve UNICEF Türkiye Milli Komitesi'nin finansal desteği ile UNICEF Türkiye Ofisi tarafından uygulanan Çocuk Dostu Şehirler projesi Türkiye toplumunun kalkınmasında yerel yönetimlere iyi bir olanak sunmaktadır.

Projenin Yararlanıcıları

Proje dâhilinde kentlerde yaşayan ve öncelikli olarak dezavantajlı bölgelerde ikamet eden çocuklara ulaşılması hedeflenmiştir. Proje ayrıca, ailelere, hizmet sağlayıcılara ve politika yapıcılara katkı sağlamıştır.

KENTLER

Proje Kentleri/Ortak Belediyeler:

GİRESUN

Erzurum
İSPİR

BİTLİS

Ş.Urfa
EYYÜBİYE

Adana
YÜREĞİR

ADANA YÜREĞİR

164.182

TÜİK rakamlarına göre 164.182 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

23

Yüreğir İlçesi'ndeki eğitime 23 genç katılmıştır.

26,9

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 26,9'tur.

885

885 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Akdeniz bölgesinde bulunan Adana ilinin Yüreğir ilçesinde TÜİK rakamlarına göre 164.182 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

23-24 Haziran 2014 tarihlerinde Yüreğir'de genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 23 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 26,9'dur.

Bu eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 132'si çocuk, 194'i ergen, 170'ü okul öncesi çağda çocuğu olan ebeveyn, 109'ü ilköğretim ve ortaöğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 139'si lise çağında çocuğu olan ebeveyn ve 141'i hizmet sağlayıcı olmak üzere 885 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

Anketlere katılımda kız ve erkek katılımcılar eşit ya da yakın sayıdadır. Örneğin çocuklar arasında ankete katılanlardan 39'u erkek, 26'si kızdır. Ergenler arasında yapılan anketlerde ise 55'i erkek, 54'ü kızdır. Geri kalanlar cinsiyet belirtmemiştir.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde; Yüreğir'de *Eğitim ve Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıklarının tüm gruplar tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirildiği gözlemlenmektedir. Buna karşit olarak da özellikle *Oyun ve Boş Zaman ve Katılım ve Yurttaşlık* alanının desteğe ihtiyacı olduğu görülmüştür.

Anketin uygulandığı tüm gruplar ev içi güvenlik, şiddet ve istismardan korunma, aile ve çevreyle ilişkiler, okula devam, okuldaki altyapı, öğretmenlerle ve arkadaşlarla ilişkiler gibi alanlarda daha yüksek memnuniyet düzeyi göstermişlerdir.

Fakat yine tüm gruplar, yaşadıkları çevrede çocukların oynayabileceği ve spor yapabilecek ve doğayla temas kurulabilecek alanların kısıtlılığını, engelli çocukların oyun alanlarına erişemediğini ve okul dışındaki programlara/etkinliklere ve çevrelerini ilgilendiren projelere katılmadıklarını, belediye bütçesi ve kararlarıyla ilgili görüş bildiremediklerini ifade etmişlerdir.

Aynı zamanda *Güvenlik ve Koruma* başlığında gruplar arasında farklılıklar görülmektedir. Çocuklar ve ergenler bu başlıkta ifadeler ortalamanın çok üstünde, ilköğretim çağında çocuğu olan ebeveynler ve hizmet sağlayıcılar ise ortalamanın altında puan vermişlerdir.

Bunun dışında çocukların toplu taşıma araçlarını kullanırken kendilerini güvende hissetmediği, ergenler arasında önemli bir çoğunluğun çalıştığı ve çalışmasının sağlık güvenlik riskleri içerdiği ve zaman zaman okula gitmelerine engel olduğu belirtilmiştir.

Ayrıca tüm gruplar farklı din ve kültürlerin şenliklerine katılacak fırsatlarının olmadığını dile getirmiştir.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 23 Ocak 2015'te Yüreğir'de Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Yüreğir Çocuk Eylem Planı Çalıştayı'nda yukarıda belirtilen çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, kamu kurumları, İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İl/İlçe ASPB Müdürlüğü, İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, üniversite, okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 55 temsilci katılmıştır.

Geliştirilen öneriler doğrultusunda Yüreğir için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

Yüreğir yoğun göç almış bir ilçedir ve bu göç dalgası bir çok sorunu da beraberinde getirmiştir.

Yüreğir Belediyesi olarak çocukların haklarını koruma, onların ihtiyaçları ve önceliklerini gözetme bilinci ile hareket ederek UNICEF ile birlikte 'Çocuk Dostu Şehirler Projesi'nde yer almanın gururunu yaşıyoruz.

Yüreğir Belediyesi bu anlamlı proje ile engelli çocuklara göre uyarlanmış bir oyun alanı kurarak oyun ve gelişim haklarına erişmelerinde engelli çocuklara destek olma, Çocuk Koordinasyon Mekanizmasını hayata geçirme, çocukların fiziki, psikolojik ve bilişsel ihtiyaçları çerçevesinde ebeveynlik eğitimi sunma, toplumda çocuk haklarına ilişkin farkındalık oluşturma çalışmalarını yürütmektedir. Ayrıca ülkelerindeki iç savaş nedeniyle kentimize sığınan Suriyeli çocuklara yönelik ilçemizdeki etkinlikler de devam etmektedir.

Çocuklar geleceğimizin güvencesi, yaşama sevincimizdir.

Yüreğir Belediyesi

- 1 Yüreğir Belediyesi engelli çocuklara göre uyarlanmış bir oyun alanı kurarak oyun ve gelişim haklarına erişmelerinde engelli çocuklara destek olacaktır.
- 2 Yüreğir Belediyesi personelin ve mevcut sistemlerin kapasitesini güçlendirmek suretiyle Çocuk Koordinasyon Mekanizmasını hayata geçirecektir.
- 3 Yüreğir Belediyesi çocukların fiziki, psikolojik ve bilişsel ihtiyaçları çerçevesinde daha iyi ebeveynlik uygulamaları edinmeleri konusunda ebeveynlere destek olmak amacıyla güçlendirilmiş bir program vasıtasıyla ebeveynlik eğitimi sunmaya devam edecektir.
- 4 Yüreğir Belediyesi billboardlar ve diğer görsel iletişim araçlarını kullanarak toplumda çocuk haklarına ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla savunu çalışmaları yürütecektir.
- 5 Yüreğir Belediyesi kültür merkezinin çocuklar üzerindeki etkisini ölçmek üzere çocuk etki analizi çalışması gerçekleştirecektir.
- 6 Yüreğir Belediyesi Suriyeli çocuklara yönelik pek çok etkinlik düzenleyecektir.

ANKARA MAMAK

174.606

TÜİK rakamlarına göre 174.606 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

20

Mamak İlçesi'ndeki eğitime 20 genç katılmıştır.

21,7

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 21,7'dir.

892

892 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin İç Anadolu Bölgesinde bulunan Ankara ilinin Mamak ilçesinde TÜİK rakamlarına göre 174.606 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

17-18 Eylül 2014 tarihlerinde Mamak'ta genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 20 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 21,7'dir.

Bu eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 158'i çocuk, 150'si ergen, 148'i okul öncesi çağda çocuğu olan ebeveyn, 140'ı ilköğretim ve orta-öğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 143'ü lise çağında çocuğu olan ebeveyn ve 153'ü hizmet sağlayıcı olmak üzere 892 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

Anketlere katılımda kız ve erkek katılımcılar eşit ya da yakın sayıdadır. Örneğin çocuklar arasında ankete katılanlardan 33'ü erkek, 30'u kızdır. Ergenler arasında yapılan anketlerde ise 53'ü erkek, 30'u kızdır. Geri kalanlar cinsiyet belirtmemiştir.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde; Mamak'ta *Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıklarının tüm gruplar, *Eğitim* ana başlığının çoğu grup tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirildiği gözlemlenmektedir. *Sağlık* ana başlığı bazı gruplar tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirilirken, özellikle ergenler ve çocuklar tarafından daha düşük değerlendirilmiştir. Bunlara karşıt olarak da özellikle *Oyun ve Boş Zaman* ve *Katılım ve Yurttaşlık* alanının desteğe ihtiyacı olduğu görülmüştür.

Güvenlik ve Koruma alanında gruplar arasında farklı değerlendirmeler olduğu görülmektedir. Çocuklar ve ergenler şiddet, istismar, güvenlik gibi konularda yüksek puanlar verirken aynı sorular ebeveynler ve hizmet sağlayıcılar tarafından ortalamanın altında değerlendirilmiştir.

Tüm gruplar, yaşadıkları çevrede çocukların oynayabileceği ve spor yapabilecek ve doğayla temas kurulabilecek alanların kısıtlılığını, engelli çocukların oyun alanlarına erişemediğini ve okul dışındaki programlara/etkinliklere ve çevrelerini ilgilendiren projelere katılmadıklarını, belediye bütçesi ve kararlarıyla ilgili görüş bildiremediklerini ifade etmişlerdir.

Bunun dışında çocukların toplu taşıma araçlarını kullanırken kendilerini güvende hissetmediği, güvenli yürüme ve bisiklet alanlarının olmadığı, çevrede kullanılacak halka açık temiz tuvalet bulunmadığı da önemli bulgular arasındadır.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 3 Şubat 2015'te Mamak'ta Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Mamak Çocuk Eylem Çalıştayı'nda yukarıda belirtilen çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, üniversite ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 63 temsilci çözüm önerilerini getirmişlerdir.

Geliştirilen öneriler doğrultusunda Mamak için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

Çocuk dostu ebeveynler zincirini başlatmamıza vesile olan Çocuk Dostu Şehirler Projesine Mamak Belediyesi olarak imza atmanın haklı gururu ile... UNICEF ve Aile Eğitimi Programına teşekkürler.

Mamak Belediyesi

- 1 Mamak Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geribildirimlerinin alınmasını sağlamak amacıyla mevcut Çocuk Meclisinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapacaktır.
- 2 Mamak Belediyesi; çocukların fiziki, psikolojik ve bilişsel ihtiyaçları çerçevesinde daha iyi ebeveynlik uygulamaları edinmeleri konusunda ebeveynlere destek olmak amacıyla güçlendirilmiş bir program vasıtasıyla ebeveynlik eğitimi sunmaya devam edecektir.
- 3 Mamak Belediyesi billboardlar ve diğer görsel iletişim araçlarını kullanarak toplumda çocuk haklarına ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla savunu çalışmaları yürütecektir.
- 4 Mamak Belediyesi engelli çocuklara göre adapte edilmiş bir oyun alanı kurarak oyun ve gelişim haklarına erişimlerinde engelli çocuklara destek olacaktır.

BITLİS

162.451

TÜİK rakamlarına göre 162.451 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

17

Bitlis'te eğitime 17 genç katılmıştır.

24,2

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 24,2'dir.

571

571 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan Bitlis ilinde TÜİK rakamlarına göre 162.451 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

29-30 Kasım 2014 tarihlerinde Bitlis'te genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 17 genç katılmıştır. Eğitime katılanların yaş ortalaması 24,2'dir.

Bu eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 100'ü çocuk, 92'si ergen, 92'si okul öncesi çağda çocuğu olan ebeveyn, 96'sı ilköğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 95'i ortaöğretim çağında çocuğu olan ebeveyn ve 96'sı hizmet sağlayıcı olmak üzere 571 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde; Bitlis'te ev ortamı/özel hayat başlıklarının tüm gruplar, eğitim ana başlığının çoğu grup tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirildiği gözlemlenmektedir. *Oyun ve Boş zaman, Katılım ve Yurttaşlık ve Sağlık* ana başlığı ise tüm gruplar tarafından ortalamanın altında değerlendirilmiştir. *Güvenlik ve Koruma* ana başlığı ise çocuklar ve ergenler tarafından daha yüksek değerlendirilirken, ebeveynler ve hizmet sağlayıcılar bu ana başlığa daha düşük puanlar vermişlerdir.

Tüm gruplar, yaşadıkları çevrede çocukların oynayabileceği ve spor yapabilecek yerlerin kısıtlılığına, engelli çocukların oyun alanlarına ve okullara erişemediğine, çevrelerini ilgilendiren projelere katılamadıklarına, belediye bütçesi ve kararlarıyla ilgili görüş bildiremediklerine, toplu taşıma araçlarına binerken kendilerini güvende hissetmediklerine, güvenli yürüme ve bisiklet alanlarının olmadığına, çetelere, kaçırılmaya ve şiddete karşı kendilerini güvende hissetmediklerine, çevrede kullanabilecekleri umumi tuvalet olmadığına ve havanın kirliliğine ve çevrede çöp bulunduğuna dikkat çekmişlerdir. Bunun yanı sıra eğitim ve ev ortamı/özel hayat ana başlıklarında sorulan hemen her soru Bitlis'te oldukça yüksek değerlendirilmiştir. Buna göre okul ortamı, arkadaş ve öğretmenlerle ilişkiler ve okulun alt yapısının ortalamanın üstünde değerlendirildiği görülmektedir. Aynı şekilde evin alt yapısı ve evdeki ilişkiler de ortalamanın üstündedir. Bunlara ek olarak çocukların doğa ile temas kurabileceği yerlerin olduğu, arkadaşlarıyla geçirecek vakitlerinin olduğu, tehlike anında nereye başvurabileceklerini ve nereden yardım alacaklarını bildikleri belirtilmiştir.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 9 Nisan 2015'te Bitlis Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Bitlis Çocuk Eylem Çalıştayı'nda çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, kamu kurumları (İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü, İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü, İl/İlçe ASPB Müdürlüğü, İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları üniversite, okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 31 temsilci çözüm önerileri getirmişlerdir.

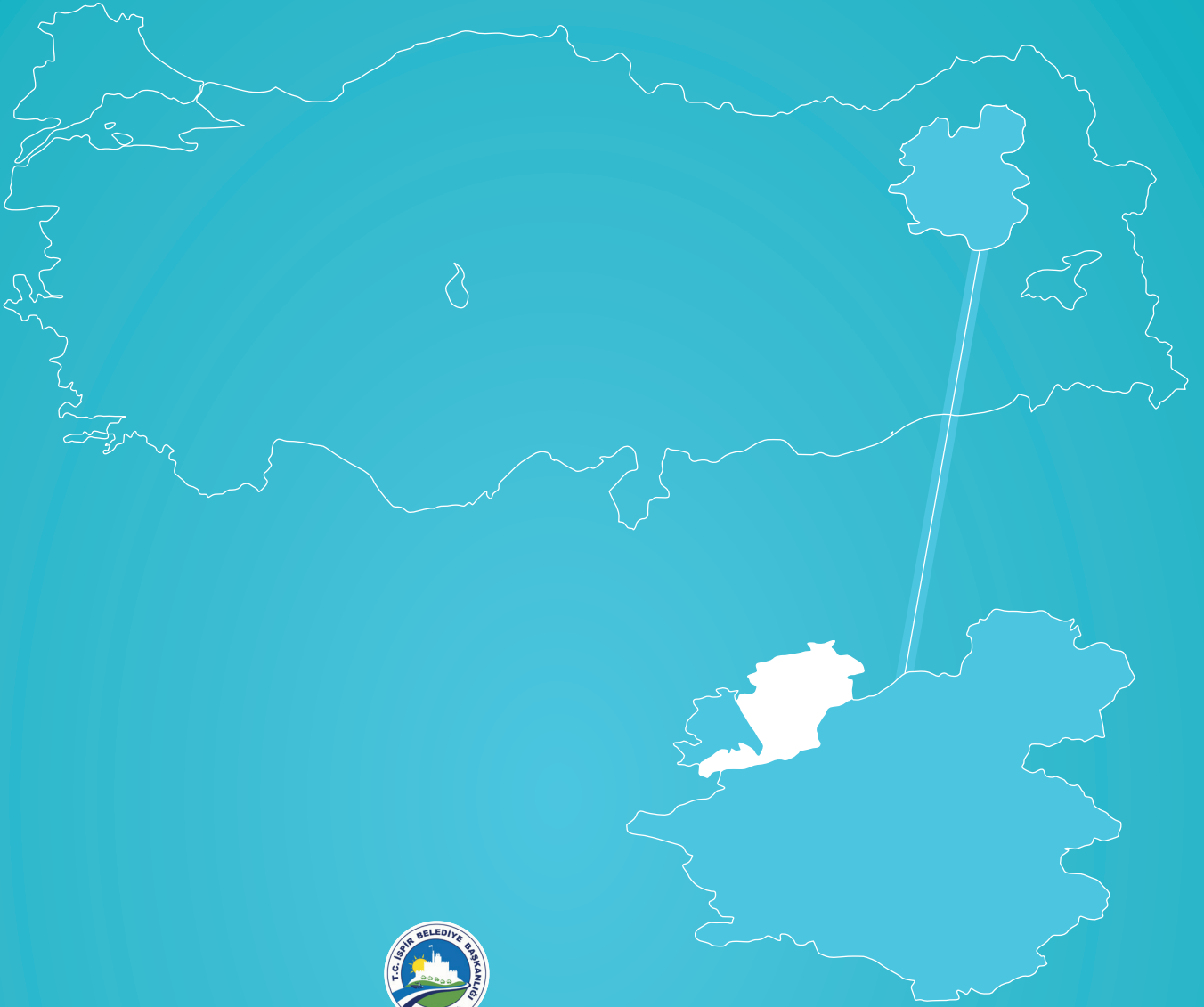
Geliştirilen öneriler doğrultusunda Bitlis için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

“Bitlis Belediyesi olarak kent odaklı bir analizin kentin farklı kesimlerinden ve kurumlarından gönüllü arkadaşlarla birlikte yapılmış olması en önemsedığımız şey oldu. Bu analizlerle birlikte kentimizdeki çocuk odaklı politikalarda nasıl yol kat edeceğimizi görmekle birlikte çocuklarımızın ihtiyaç, istek ve taleplerini daha farkında bir algıyla gerçekleştirebilmek mümkün oldu ve olmaya da devam edecek. Öte yandan çocuklarımız için de çok büyük değişimlere neden oldu; şöyle ki çocuklarımız kendi haklarının bilincine vararak öz güvenleri yüksek bir şekilde talepkar olmayı ve hak savunuculuğunun farkına vardılar. Kısaca kentin önemli unsuru olan çocuklarımız, onlar için hizmet verebilen kurumlar, gönüllüler, yetişkinler, ebeveynler ile birlikte çocuklara ilişkin farkındalığımız artmış ve algımız değişmiş oldu.

Bitlis Belediyesi

- 1 Bitlis Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geribildirimlerinin alınmasını sağlamak amacıyla Çocuk Meclisi (Kampüsü) kuracaktır.
- 2 Bitlis Belediyesi çocuk dostu stratejik plan geliştirecek; bu planın hazırlanması ve görüşülmesi sürecinde çocukların anlamlı ölçüde katılımını temin edecektir.
- 3 Bitlis Belediyesi personelin ve mevcut sistemlerin kapasitesini güçlendirmek suretiyle Çocuk Koordinasyon Mekanizmasını hayata geçirecektir.
- 4 Bitlis Belediyesi billboardlar ve diğer görsel iletişim araçlarını kullanarak toplumda çocuk haklarına ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla savunuculuk çalışmaları yürütecektir.

ERZURUM İSPİR

4.122

TÜİK rakamlarına göre 4.122 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

15

İspir İlçesi'nde eğitime 15 genç katılmıştır.

18,7

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 18,7'dir.

593

593 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan Erzurum ilinin İspir ilçesinde TÜİK rakamlarına göre 4.122 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

14-15 Mart 2015 tarihlerinde İspir'de genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 15 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 18,7'dir.

Bu eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 112'si çocuk, 138'i ergen, 83'ü okul öncesi çağıda çocuğu olan ebeveyn, 79'ui ilköğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 76'sı ortaöğretim çağında çocuğu olan ebeveyn ve 105'i hizmet sağlayıcı olmak üzere 593 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirilmiştir.

Anketlere katılımı kız ve erkek katılımcılar eşit ya da yakın sayıdadır. Örneğin çocuklar arasında ankete katılanlardan 40'ı erkek, 49'u kızdır. Ergenler arasında yapılan anketlerde ise eşit sayıda kız ve erkek katılmıştır. 51 erkek, 51 kız ergen ile anket çalışması yapılmıştır. Geri kalanlar cinsiyet belirtmemiştir.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde; *Oyun ve Boş Zaman* ve *Katılım ve Yurttaşlık* ana başlıklarının her grup tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği, *Güvenlik ve Koruma* ana başlığının ise çocuklar ve ergenler hariç diğer gruplar tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği görülmüştür. *Sağlık ve Eğitim* başlıklarının ise ortalama civarında değerlendirildiği görülmüştür. Bunun yanı sıra *Ev ortamı/Özel hayat* ana başlıkları tüm gruplar tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirilmiştir.

Ana başlıkların ortalamasının ötesinde bir inceleme yapıldığında çocukların oyun alanlarının erişimlerinin kısıtlı olduğunun (engelli ve engelsiz), çocukların farklı din ve kültürlerin şenliklerine katılmadığının, çevreleriyle ilgili projelere katkılarının ve karar süreçlerine katılımlarının sınırlı olduğu, internet erişimlerinin sınırlı olduğunun, faydalanabilecekleri rehberlik ve kariyer desteği hizmetlerinin sınırlı olduğunun, çevrede güvenle yürüyecek ve bisiklete binecek yer olmadığının, ebeveynler için ebeveynlik eğitimi alacak yerlerin yetersiz olduğunun, çevrede ve okulda kullanılacak temiz umuma açık tuvaletlerin olmadığının ve okulda güvenli cinsel hayat ve çocuk haklarının öğretilmediğinin altı çizilmiştir.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 12 Haziran 2015'te İspir Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

İspir Çocuk Eylem Çalıştayı'nda yukarıda belirtilen çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, kamu kurumları (İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İl/İlçe ASPB Müdürlüğü, okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 25 temsilci çözüm önerilerini getirmişlerdir.

Geliştirilen öneriler doğrultusunda İspir için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

Bu proje kapsamında yapılan çocuk oyun alanı ; ilgemiz çocuklarının kaliteli zaman geçirmesine, daha rahat sosyalleşerek paylaşım ve yardımlaşma bilinci oluşturmaya, ebeveynlerinin oyun alanında huzurlu vakit geçiren çocuklarının gözlerindeki mutluluğu fark etmelerine bir ortam sağladı..... Yani bu proje ilgemizdeki 'Rengarek Çiçeklerimiz için farkındalık oluşturdu..... Küçük bir odada bu kadar etkili olan projenin tüm dünya çocuklarını kapsayacak şekilde genişletilmesini temenni ederiz...

İspir Belediyesi

İSPİR BELEDİYESİ ÇOCUK EYLEM PLANI

- 1 İspir Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geri bildirimlerin alınmasını sağlamak amacıyla Çocuk Meclisi kuracaktır.
- 2 İspir Belediyesi çocuk ve gençlerin yeni yapılacak Kültür Merkezi'ne aktif olarak katılımlarının sağlanması; Çocuk Dostu Alan oluşturarak onların program ve proje geliştirmesine destek sağlayacaktır.
- 3 İspir Belediyesi çocukların fiziki, psikolojik ve bilişsel ihtiyaçları çerçevesinde daha iyi ebeveynlik uygulamaları edinmeleri konusunda ailelere yönelik ebeveynlik eğitimleri verecektir.

GİRESUN

114.469

TÜİK rakamlarına göre 114.469 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

17

Giresun'da eğitime 17 genç katılmıştır.

21,4

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 21,4'tür.

821

821 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Karadeniz Bölgesinde bulunan Giresun ilinde TÜİK rakamlarına göre 114.469 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

5-6 Haziran 2014 tarihlerinde Giresun'da genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 17 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 21,4'tür.

Eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 152'si çocuk, 175'i ergen, 104'ü okul öncesi çağda çocuğu olan ebeveyn, 134'ü ilkokul ve ortaokul çağında çocuğu olan ebeveyn, 117'si lise çağında çocuğu olan ebeveyn ve 139'u hizmet sağlayıcı olmak üzere 821 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirmişlerdir.

Anketlere katılımı kız ve erkek katılımcılar eşit ya da yakın sayıdadır. Örneğin çocuklar arasında ankete katılanlardan 53'ü erkek, 57'si kızdır. Ergenler arasında yapılan anketlerde ise 67'si erkek, 75'i kızdır. Geri kalanlar cinsiyet belirtmemiştir.

Bu anketler temsili örnekleme olmayıp özellikle bazı dezavantajlı grupları ve mahalleri hedef almaktadır. Bununla elde edilmek istenen Giresun ilindeki çocukların ortalama iyi olma halini bulmak değil, en dezavantajlı kesimlere kulak vererek ulaşılması en zor çocuğa ulaşmaktır.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde; Giresun'da *Ev Ortamı/Özel Hayat ve Eğitim* başlığının tüm gruplar tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirildiği gözlemlenmektedir. Buna karşıt olarak da özellikle *Katılım ve Yurttaşlık* alanının desteğe ihtiyacı olduğu görülmüştür. Anketin uygulandığı tüm gruplar kendilerini ve çevrelerini ilgilendiren projelere yeteri kadar katkı sağlayamadıklarını, etraflarındaki projelerden haber alamadıklarını, belediye bütçesi ve kararlarıyla ilgili görüş bildiremediklerini ifade etmişlerdir. Bunun dışında oyun alanlarının engelli çocuklar tarafından kullanılabilir olmadığı da her grup tarafından vurgulanmıştır.

Diğer gruplardan farklı olarak *Sağlık* alanında çocuklar, *Güvenlik ve Koruma* alanında ilköğretim çağında çocuğu olan ebeveynler ve hizmet sağlayıcılar Giresun'u daha düşük puanlarla değerlendirmişlerdir. *Oyun ve Boş Zaman* ise ortalamanın hemen üstünde yer almasına rağmen diğer alanlara göre (*Katılım ve Yurttaşlık* hariç) özellikle ilköğretim çağında çocukları olan ebeveynler tarafından nispeten daha düşük puanlar almıştır.

Bunun dışında çocukların güvenli bir şekilde yürüyecek ve bisiklete binecek yerlerinin olmadığı, okulda ve çevrede temiz tuvalet olmadığı, okulda güvenli cinsel hayat öğretilmediği, okulda yeteri kadar içecek su olmadığı ve bir mahallede çocukların kütüphaneye erişiminin olmadığı vurgulanmıştır. Ayrıca tüm gruplar farklı din ve kültürlerin şenliklerine katılacak fırsatlarının olmadığını dile getirmiştir.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 25 Aralık 2014'te Giresun Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Giresun Çocuk Eylem Çalıştayı'nda yukarıda belirtilen çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, kamu kurumları (İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İl/İlçe ASPB Müdürlüğü, İlçe Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları) üniversite, okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 55 temsilci katılmıştır.

Geliştirilen öneriler doğrultusunda Giresun için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

Çocuk Dostu şehir projesi ile Giresun Halkı UNICEF'i ve UNICEF'in projelerini tanıma fırsatı buldu. Anket çalışmalarını yaparken her kesimde zorlanmamıza rağmen anket yaptığımız vatandaşlar sonuçları merak ederek telefonla, maille hatta ziyarete gelerek anket çıktılarını sordular... Projeye sahip çıktılar... Çalışmalarımıza katılan gönüllü gençlerle iletişim halindeyiz onların sosyal sorumluluk derslerine misafir olarak birlikte projemizi tanıtıyoruz.. Vatandaşlarımız Kent Konseyine bağlı meclisleri bilmiyorken yaptığımız görsel çalışmalarla ve sosyal medya çalışmalarımızla 'Çocuk Meclisi'nin çalışma alanları hakkında bilgilendirme istiyorlar...

Giresun Belediyesi

- 1 Giresun Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geribildirimlerinin alınmasını sağlamak amacıyla Çocuk Meclisi kuracaktır.
- 2 Giresun Belediyesi bütçesini çocuk hakları bakış açısıyla gözden geçirecek ve yeni bütçe dönemi için ilgili bütçe değişikliklerini gerçekleştirecektir.
- 3 Giresun Belediyesi engelli çocuklara göre adapte edilmiş bir oyun alanı kurarak oyun ve gelişim haklarına erişimlerinde engelli çocuklara destek olacaktır.
- 4 Giresun Belediyesi billboardlar ve diğer görsel iletişim araçlarını kullanarak toplumda çocuk haklarına ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla savunu çalışmalarını yürütecektir.

İZMİR BORNOVA

116.160

TÜİK rakamlarına göre 116.160 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

16

Bornova İlçesi'nde eğitime 16 genç katılmıştır.

20,8

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 20,8'dir.

576

576 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Ege Bölgesinde bulunan İzmir ilinin Bornova ilçesinde TÜİK rakamlarına göre 116.160 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

7-8 Temmuz 2014 tarihlerinde Bornova'da genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 16 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 20,8'dir.

Bu eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 117'si çocuk, 172'si ergen, 62'si okul öncesi çağda çocuğu olan ebeveyn, 89'u ilköğretim ve orta-öğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 53'ü lise çağında çocuğu olan ebeveyn ve 83'ü hizmet sağlayıcı olmak üzere 576 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirmişlerdir.

Anketlere katılımda kız ve erkek katılımcılar eşit ya da yakın sayıdadır. Örneğin çocuklar arasında ankete katılanlardan 50'si erkek, 38'i kızdır. Ergenler arasında yapılan anketlerde ise 46'sı erkek, 66'sı kızdır. Geri kalanlar cinsiyet belirtmemiştir.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde; *Oyun ve Boş Zaman ve Katılım ve Yurttaşlık* ana başlıklarının her grup tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği, *Güvenlik ve Koruma* ana başlığının ise çocuklar ve ergenler hariç diğer gruplar tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği görülmüştür. *Sağlık* ana başlığında da aynı şekilde gruplar arası farklılıklar bulunmaktadır. Bunlar aşağıda detaylıca incelenecektir. Bunun yanı sıra *Eğitim ve Ev Ortamı/Özel Hayat* ana başlıkları tüm gruplar tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirilmiştir.

Ana başlıkların ortalamasının ötesinde bir inceleme yapıldığında engelli çocukların oyun alanlarına erişimlerinin kısıtlı olduğunun, çocukların farklı din ve kültürlerin şenliklerine katılmadığının, çevreleriyle ilgili projelere katkılarının ve karar süreçlerine katılımlarının sınırlı olduğunun, çevrede güvenle yürüyecek ve bisiklete binecek yer olmadığına, ebeveynlik eğitimi alacak yerlerin yetersiz olduğunun, çevrede güvenle kullanılacak temiz umuma açık tuvaletlerin olmadığına, çocuklar için mahalle kütüphanesi olmadığına ve çocuk haklarının bilinmediğinin altı çizilmiştir.

Raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 12 Şubat 2015'te Bornova Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Bornova Çocuk Eylem Çalıştayı'na belediye, üniversite, okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 45 temsilci katılmıştır.

Geliştirilen öneriler doğrultusunda Bornova için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

Bornova Belediyesi çocuklar için çocuklarla çalışmayı şiar edindi. UNICEF Çocuk Dostu Şehirler Projesi ile "ortak akıl" yaklaşımımıza çocukları da dahil etmek için yöntemler edindik. Çocuk meclislerinin nasıl iyi şekilde işleyeceğini, çocuk katılımının kent yönetiminde yer almasının önemini bir kez daha gördük. Çocuk haklarının çocuklara kendi dillerinden aktarılması ise kentimizde çocuklar arası iletişimi güçlendirdi. Proje kapsamında artık ebeveynlere de sağlık, eğitim ve haklar konusunda eğitim verebileceğiz, çocukların korunmasını güçlendireceğiz. Çocuklar için güvenli oyun alanlarımız arttı ve çocuklara hizmet veren toplum merkezlerinde ki alternatif eğitim yöntemlerimize yenileri katıldı. Yenilenebilir Enerji ve Mekatronik Laboratuvarı bu proje ile birlikte kentimiz çocuklarının kazanımı oldu. Daha güzel bir Bornova'nın daha güzel bir Türkiye'nin geleceğinin, çocukların elinde çocuklarla mümkün olabileceğini biliyoruz, UNICEF Çocuk Dostu Şehirler Projesi de bu düşünce ile çıktığımız yolda en büyük destekçimiz oldu.

Bornova Belediyesi

- 1 Bornova Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geribildirimlerinin alınmasını sağlamak amacıyla mevcut Çocuk Meclisinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapacaktır.
- 2 Bornova Belediyesi çocukların fiziki, psikolojik ve bilişsel ihtiyaçları çerçevesinde daha iyi ebeveynlik uygulamaları edinmeleri konusunda ebeveynlere destek olmak amacıyla güçlendirilmiş bir program vasıtasıyla ebeveynlik eğitimi sunmaya devam edecektir.
- 3 Bornova Belediyesi çocukların robot bilimi, otonomi, doğrusal ve doğrusal olmayan kontrol ve otomasyon teknolojilerini kullanmaları için iyi uygulama fırsatları ve teknik standartlar sunmak amacıyla çocuk dostu donanımların yer alacağı Yenilenebilir Enerji ve Mekatronik Laboratuvarı kuracaktır.

KIRKLARELİ LÜLEBURGAZ

34.783

TÜİK rakamlarına göre 34.783 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

17

Lüleburgaz İlçesi'nde eğitime 17 genç katılmıştır.

20,1

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 20,1'dir.

458

458 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Marmara Bölgesinde bulunan Kırklareli ilinin Lüleburgaz ilçesinde TÜİK rakamlarına göre 34.783 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

15-16 Ekim 2014 tarihlerinde Lüleburgaz'da genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 17 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 20,1'dir.

Eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 69'u çocuk, 90'ı ergen, 93'ü okul öncesi çağıda çocuğu olan ebeveyn, 58'i ilköğretim ve ortaöğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 56'sı lise çağında çocuğu olan ebeveyn ve 92'si hizmet sağlayıcı olmak üzere 458 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirmişlerdir.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde; Lüleburgaz'da *Oyun ve Boş Zaman, Güvenlik ve Koruma, Sağlık, Eğitim, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıklarının hemen her grup tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirildiği gözlemlenmektedir. Buna karşın olarak da özellikle *Katılım ve Yurttaşlık* alanının desteğe ihtiyacı olduğu görülmüştür.

Anketin uygulandığı hemen her grup oynanacak oyun alanı, yeşil çevre, ev içi güvenlik, şiddet ve istismardan korunma, aile ve çevreyle ilişkiler, sağlık hizmetlerine erişim, temiz çevre, okula devam, okuldaki altyapı, öğretmenlerle ve arkadaşlarla ilişkiler gibi alanlarda daha yüksek memnuniyet düzeyi göstermişlerdir.

Fakat yine tüm gruplar, okul dışındaki programlara/etkinliklere ve çevrelerini ilgilendiren projelere katılmadıklarını, belediye bütçesi ve kararlarıyla ilgili görüş bildiremediklerini ifade etmişlerdir.

Genel olarak tüm ana başlıklar arasında hizmet sağlayıcıların diğer gruplara göre daha düşük puan verildiği görülmüştür.

Bunun dışında çocukların okulda ve çevrede temiz tuvalete erişimlerinin olmadığı, çocuk haklarını duymamış oldukları, engelli çocukların oyun alanlarına erişimlerinin olmadığı ve ergenler için güvenli cinsel hayatı öğrenecek ve kariyer planlama için destek alabilecekleri yerlerin yetersiz olduğu belirtilmiştir.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 10 Şubat 2015'te Lüleburgaz'da Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Lüleburgaz Çocuk Eylem Çalıştayı'nda yukarıda belirtilen çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, kamu kurumları (İlçe Sağlık Müdürlüğü), okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 46 temsilci çözüm önerileri getirmişlerdir.

Gelistirilen öneriler doğrultusunda Lüleburgaz için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

Lüleburgaz Belediyesi, 2014-2015 yıllarında Unicef'in liderliğinde yürütülen "Çocuk Dostu Şehirler" projesine paydaş olarak katılarak, 2005 yılında kurulan Lüleburgaz Kent Konseyi çocuk meclisinin ve kurumun kapasite arttırımına yönelik ulusal platformlarda bulunma fırsatını yakalamıştır. Lüleburgaz Belediyesi bütçesini çocuklar için dolaylı olarak kullanmaktayken bundan sonra izlenecek süreçte "Çocuk Dostu Bütçe" temelli çalışmalarla kentte farkındalık yaratarak görünürlük ve bilinirliği arttıracaktır.

Lüleburgaz Belediyesi

LÜLEBURGAZ BELEDİYESİ ÇOCUK EYLEM PLANI

- 1 Lüleburgaz Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geribildirimlerinin alınmasını sağlamak amacıyla mevcut Çocuk Meclisinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapacaktır.
- 2 Lüleburgaz Belediyesi çocukların (spor, kültürel etkinlikler, festivaller vs.) etkinlikleri için güvenli, özgür ve çocuk dostu bir ortam yaratmak amacıyla çocuk sokağı tasarlayacak ve bu sürecin her aşamasında çocukların aktif katılımını sağlayacaktır.
- 3 Lüleburgaz Belediyesi bütçesini çocuk hakları bakış açısıyla gözden geçirecek ve yeni bütçe dönemi için ilgili bütçe değişikliklerini gerçekleştirecektir.
- 4 Lüleburgaz Belediyesi çocukların fiziki, psikolojik ve bilişsel ihtiyaçları çerçevesinde daha iyi ebeveynlik uygulamaları edinmeleri konusunda ebeveynlere destek olmak amacıyla güçlendirilmiş bir program vasıtasıyla ebeveynlik eğitimlerini geliştirecektir.
- 5 Lüleburgaz Belediyesi çocuk dostu stratejik plan geliştirecek; bu planın hazırlanması ve görüşülmesi sürecinde çocukların anlamlı ölçüde katılımını temin edecektir.
- 6 Lüleburgaz Belediyesi billboardlar ve diğer görsel iletişim araçlarını kullanarak toplumda çocuk haklarına ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla savunuculuk çalışmaları yürütecektir.

MANİSA

389.229

TÜİK rakamlarına göre 389.229 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

19

Manisa'da eğitime 19 genç katılmıştır.

20,2

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 20,2'dir.

413

413 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Ege Bölgesinde bulunan Manisa ilinde (ilçeler dahil) TÜİK rakamlarına göre 389.229 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

28 Şubat – 1 Mart 2015 tarihlerinde Manisa'da genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 19 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 20,2'dir.

Bu eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 83'ü çocuk, 86'sı ergen, 54'ü okul öncesi çağda çocuğu olan ebeveyn, 62'si ilköğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 61'i ortaöğretim çağında çocuğu olan ebeveyn ve 67'si hizmet sağlayıcı olmak üzere 413 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirmişlerdir.

Anketlere katılımda kız ve erkek katılımcılar eşit ya da yakın sayıdadır. Örneğin çocuklar arasında ankete katılanlardan 47'si erkek, 30'u kızdır. Ergenler arasında yapılan anketlerde 44'ü erkek, 32'si kız ile anket çalışması yapılmıştır. Geri kalanlar cinsiyet belirtmemiştir.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde *Oyun ve Boş Zaman* ve *Katılım ve Yurttaşlık* ana başlıklarının her grup tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği, *Güvenlik ve Koruma* ana başlığının ise çocuklar ve ergenler hariç diğer gruplar tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği görülmüştür. *Sağlık ve Eğitim* başlıklarının ise ortalama civarında değerlendirildiği görülmüştür. Bunun yanı sıra *Ev ortamı/Özel hayat* ana başlıkları tüm gruplar tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirilmiştir.

Ana başlıkların ortalamasının ötesinde bir inceleme yapıldığında çocukların oyun alanlarının erişimlerinin kısıtlı olduğunun (engelli ve engelsiz), çocukların farklı din ve kültürlerin şenliklerine katılmadığının, çevreleriyle ilgili projelere katkılarının ve karar süreçlerine katılımlarının sınırlı olduğu, internet erişimlerinin sınırlı olduğunun, faydalanabilecekleri rehberlik ve kariyer desteği hizmetlerinin sınırlı olduğunun, çevrede güvenle yürüyecek ve bisiklete binecek yer olmadığına, ebeveynler için ebeveynlik eğitimi alacak yerlerin yetersiz olduğunun, çevrede ve okulda kullanılacak temiz umuma açık tuvaletlerin olmadığına ve okulda güvenli cinsel hayat ve çocuk haklarının öğretilmediğinin altı çizilmiştir.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 17 Haziran 2015'te Manisa Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Manisa'da Çocuk Eylem Çalıştayı'nda yukarıda belirtilen çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, kamu kurumları (il/ilçe Sağlık Müdürlüğü, il/ilçe Milli Eğitim Müdürlüğü, il/ilçe ASPB Müdürlüğü, okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 40 temsilci çözüm önerileri getirmişlerdir.

Geliştirilen öneriler doğrultusunda Manisa için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

Manisa, UNICEF ortaklığında ülkemiz için yeni bir kavram olan Çocuk Dostu şehir olma ayrıcalığını bu proje ile daha iyi yaşamaya başlamıştır. Manisa Büyükşehir Belediyesi bu projenin bir parçası olmaktan gurur duyuyor. Çocuk Dostu Şehirler Projesi kapsamında UNICEF ve İKEA'nın katkıları ile Çocuk Dostu Alan Selendi ilgemizde kuruluyor, hiç sinemaya gitmemiş, tablet, pc kullanmamış ve oyun konsolu ile oynamamış çocuklar şimdi bu saydıklarımızın hepsine kavuşuyor. Manisa Büyükşehir Belediyesi Çocuk Meclisi UNICEF'ten aldığı eğitim ile artık çocuk meclisinde çocuklar için daha verimli projelere imza atmaya başlıyor. Çocuk Dostu Şehirler Projesi için UNICEF ve İKEA başta olmak üzere tüm emeği geçen Çocuk Dostlarına teşekkürler.

Manisa Belediyesi

MANISA BELEDİYESİ ÇOCUK EYLEM PLANI

- 1 Manisa Büyükşehir Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geri bildirimlerin alınmasını sağlamak amacıyla Çocuk Meclisi kuracaktır.
- 2 Manisa Büyükşehir Belediyesi çocukların fiziki, psikolojik ve bilişsel ihtiyaçları çerçevesinde daha iyi ebeveynlik uygulamaları edinmeleri konusunda ailelere yönelik ebeveynlik eğitimleri verecektir.
- 3 Çocuklara yönelik Çocuk Dostu Alan (kütüphane, çocuk sanat ve kültür alanı) oluşturulmasına destek olunması.

MERSİN

173.851

TÜİK rakamlarına göre 173.851 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

18

Manisa'da eğitime 18 genç katılmıştır.

24,1

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 20,2'dir.

983

983 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Akdeniz Bölgesinde bulunan Mersin ilinde TÜİK rakamlarına göre 173.851 (0-19 yaş arası) çocuk yaşamaktadır.

5-6 Kasım 2014 tarihlerinde Mersin'de genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 18 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 24,1'dir.

Bu eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 173'ü çocuk, 166'sı ergen, 153'ü okul öncesi çağda çocuğu olan ebeveyn, 169'u ilköğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 165'i ortaöğretim çağında çocuğu olan ebeveyn ve 157'si hizmet sağlayıcı olmak üzere 983 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirmişlerdir.

Anketlere katılımında kız ve erkek katılımcılar eşit ya da yakın sayıdadır. Örneğin çocuklar arasında ankete katılanlardan 77'si erkek, 94'ü kızdır. Ergenler arasında yapılan anketlerde ise 85'i erkek, 75'i kızdır. Geri kalanlar cinsiyet belirtmemiştir.

Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde *Oyun ve Boş Zaman ve Katılım ve Yurttaşlık* ana başlıklarının her grup tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği, *Güvenlik ve Koruma* ana başlığının ise çocuklar ve ergenler hariç diğer gruplar tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği görülmüştür. *Sağlık* ana başlığı ise ortalama olarak değerlendirilmiştir. Bunun yanı sıra *Eğitim ve Ev ortamı/Özel hayat* ana başlıkları tüm gruplar tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirilmiştir.

Ana başlıkların ortalamasının ötesinde bir inceleme yapıldığında engelli çocukların oyun alanların erişimlerinin kısıtlı olduğunun, çocukların farklı din ve kültürlerin şenliklerine katılmadığının, okul dışındaki faaliyetlere katılmadığının, çevreleriyle ilgili projelere katkılarının ve karar süreçlerine katılmalarının sınırlı olduğu, çevrede güvenle yürüyecek ve bisiklete binecek yer olmadığının, ebeveynlik eğitimi alacak yerlerin yetersiz olduğunun, çevrede güvenle kullanılacak temiz umuma açık tuvaletlerin olmadığının, okulda çocuk hakları sözleşmesini öğrenmediklerinin, okullarıyla ilgili kararlara katılmadıklarının, kaçırılma riskine karşı kendilerini güvende hissetmediklerinin ve çocuklar için mahalle kütüphanesi olmadığının altı çizilmiştir.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 26 Mart 2015'te Mersin Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Mersin'de Çocuk Eylem Çalıştayı'nda yukarıda belirtilen çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, kamu kurumları (İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İl/İlçe ASPB Müdürlüğü, okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 70 temsilci çözüm önerileri getirmişlerdir.

Geliştirilen öneriler doğrultusunda Mersin için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

Mersin’de yaşayan gençler olarak Çocuk Dostu Şehir Proje kapsamında şehrimizi tanıma fırsatı bulduk. Çocuk Dostu olabilme yolunda şehrimizin halihazırda ki potansiyelini iyileştirmek, Mersinde çocuklara dokunuşta bulunabilmek adına çıktığımız bu yolda el birliğiyle güzel yollar katettik. Verimli, donanımlı ve keyifli eğitimlerle öğrendiklerimizi şehrimizin çocuklarına birinci elden iletmek, öğretmek ve sonucunda şehrimizde sağlamış olduğumuz farkındalığa şahit olmak bizim için inanılmaz bir doyumdu. Amacımız ilk günkü heyecanla birlikte hareket edebilmek ve devamlılığı sağlamak olacaktır. UNICEF’e sonsuz teşekkürler.

Mersin Belediyesi

- 1 Mersin Büyükşehir Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geribildirimlerinin alınmasını sağlamak amacıyla mevcut Çocuk Meclisinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapacaktır.
- 2 Mersin Büyükşehir Belediyesi billboardlar ve diğer görsel iletişim araçlarını kullanarak toplumda çocuk haklarına ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla savunu çalışmaları yürütecektir.
- 3 Mersin Büyükşehir Belediyesi bütçesini çocuk hakları bakış açısıyla gözden geçirecek ve yeni bütçe dönemi için ilgili bütçe değişikliklerini gerçekleştirecektir.
- 4 Mersin Büyükşehir Belediyesi personelin ve mevcut sistemlerin kapasitesini güçlendirmek suretiyle Çocuk Koordinasyon Mekanizmasını hayata geçirecektir.

ŞANLIURFA EYYÜBİYE

201.746

TÜİK rakamlarına göre 201.746 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

27

Eyyübiye İlçesi'nde eğitime 27 genç katılmıştır.

31,1

Eğitime katılan gençlerin yaş ortalaması 31,1'dir.

939

939 kişi ile yüzyüze anket çalışması yapılmıştır.

Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bulunan Şanlıurfa ilinin Eyyübiye ilçesinde TÜİK rakamlarına göre 201.746 çocuk (0-19 yaş arası) yaşamaktadır.

21-22 Şubat 2015 tarihlerinde Eyyübiye'de genç gönüllüler eğitimi gerçekleştirilmiştir. Eğitime 27 genç katılmıştır. Yaş ortalamaları 31,1'dir.

Bu eğitimi takiben genç gönüllüler *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık, Sağlık, Eğitim, Güvenlik ve Koruma, Ev Ortamı/Özel Hayat* başlıkları altında 174'ü çocuk, 172'si ergen, 149'u okul öncesi çağda çocuğu olan ebeveyn, 148'i ilköğretim çağında çocuğu olan ebeveyn, 134'ü ortaöğretim çağında çocuğu olan ebeveyn ve 162'si hizmet sağlayıcı olmak üzere 939 kişi ile yüz yüze anket çalışması gerçekleştirmişlerdir.

Anketlere katılımda kız ve erkek katılımcılar eşit ya da yakın sayıdadır. Örneğin çocuklar arasında ankete katılanlardan 43'ü erkek, 54'ü kızdır. Ergenler arasında yapılan anketlerde ise 38'i erkek, 53'ü kızdır. Geri kalanlar cinsiyet belirtmemiştir.

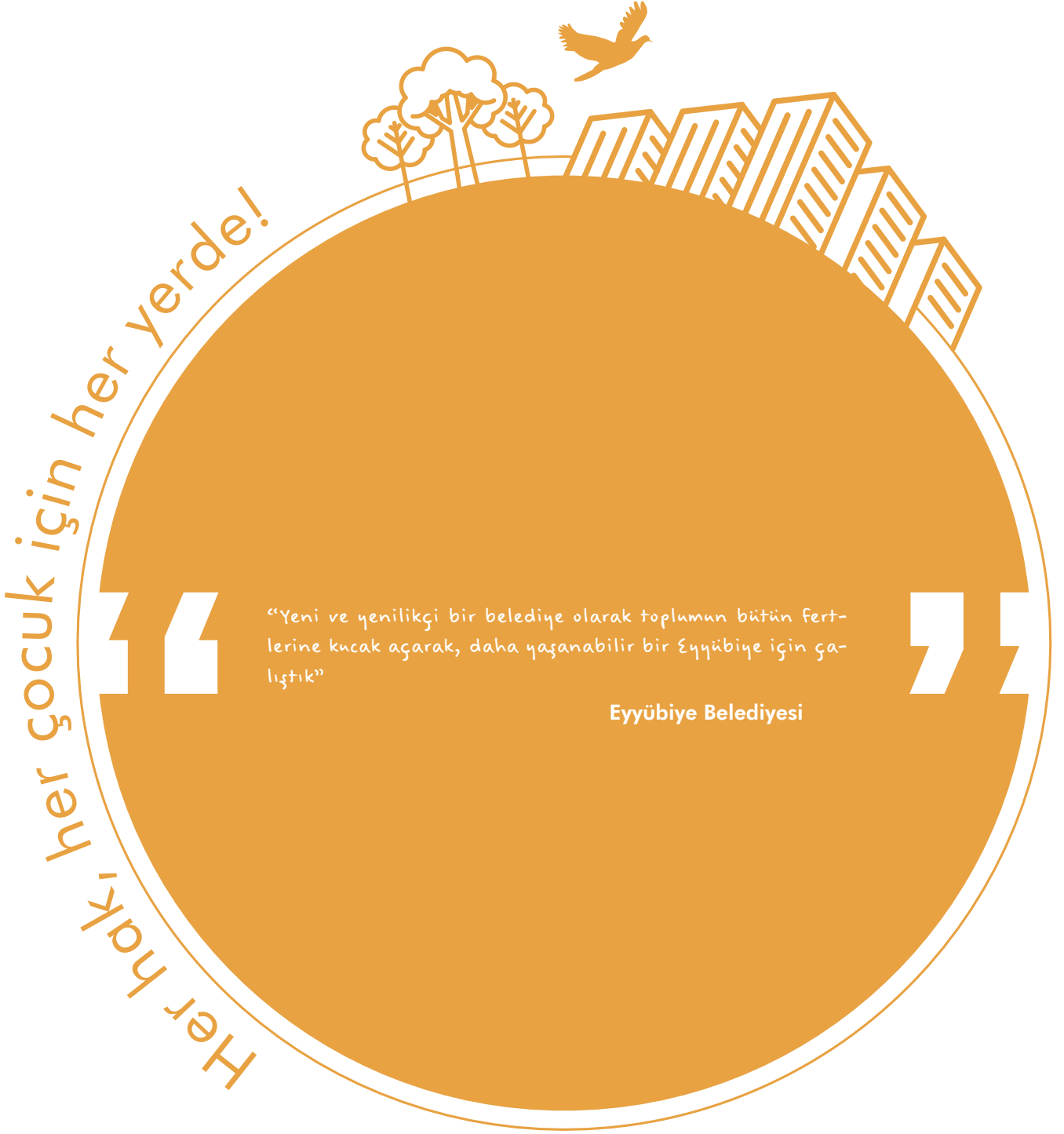
Farklı grupların 6 ana başlıkta verdiği cevaplar incelendiğinde; *Oyun ve Boş Zaman, Katılım ve Yurttaşlık ve Sağlık* ana başlıklarının her grup tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği, *Güvenlik ve Koruma* ana başlığının ise çocuklar ve ergenler hariç diğer gruplar tarafından ortalamanın altında değerlendirildiği görülmüştür. Bunun yanı sıra *Eğitim ve Ev ortamı/Özel hayat* ana başlıkları tüm gruplar tarafından ortalamanın üzerinde değerlendirilmiştir.

Ana başlıkların ortalamasının ötesinde bir inceleme yapıldığında çocukların oyun alanların erişimlerinin kısıtlı olduğunun (engelli ve engelsiz), çocukların farklı din ve kültürlerin şenliklerine katılmadığının, çevreleriyle ilgili projelere katkılarının ve karar süreçlerine katılmalarının sınırlı olduğu, internet erişimlerinin sınırlı olduğunun, faydalanabilecekleri rehberlik ve kariyer desteği hizmetlerinin sınırlı olduğunun, çevrede güvenle yürüyecek ve bisiklete binecek yer olmadığının, özellikle ergenlerin okul dışında çalıştığı ve çalıştıkları işin okula gitmelerine engel olduğunun ve sağlık ve güvenlik riski içerdiğinin, ebeveynlik eğitimi alacak yerlerin yetersiz olduğunun, çevrede ve okulda kullanılacak temiz umuma açık tuvaletlerin olmadığının, okulda güvenli cinsel hayat öğretilmediğinin ve çocukların şiddete, istimara ve kaçırılmaya karşı korunmadığının altı çizilmiştir.

Bu raporun sonuçlarını tartışmak ve sorunlara çözüm önerisi geliştirmek üzere 28 Nisan 2015'te Eyyübiye Çocuk Eylem Planı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Eyyübiye'de Çocuk Eylem Çalıştayı'nda yukarıda belirtilen çocuk hakları uygulama eksikliklerine ilişkin belediye, kamu kurumları (İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü, İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İl/İlçe ASPB Müdürlüğü, okullar ve sivil toplum kuruluşlarından gelen 42 temsilci temsilci çözüm önerileri getirmişlerdir.

Geliştirilen öneriler doğrultusunda Eyyübiye için Çocuk Eylem Planı çıkarılmıştır.

Her hak, her çocuk için her yerde!

“Yeni ve yenilikçi bir belediye olarak toplumun bütün fertlerine kucak açarak, daha yaşanabilir bir Eyyübiye için çalıştık”

Eyyübiye Belediyesi

- 1 Eyyübiye Belediyesi çocukların kendileri için tasarlanan programlar konusunda söz sahibi olmalarını, bu programların planlama sürecine aktif şekilde katılmalarını kolaylaştırmak ve düzenli aralıklarla görüş ve geribildirimlerinin alınmasını sağlamak amacıyla Çocuk Meclisi kuracaktır.
- 2 Eyyübiye Belediyesi billboardlar ve diğer görsel iletişim araçlarını kullanarak toplumda çocuk haklarına ilişkin farkındalık yaratmak amacıyla savunu çalışmaları yürütecektir.
- 3 Eyyübiye Belediyesi engelli çocuklara göre adapte edilmiş bir oyun alanı kurarak çocukların oyun ve gelişim haklarını destekleyecektir.
- 4 Eyyübiye Belediyesi çocukların fiziki, psikolojik ve bilişsel ihtiyaçları çerçevesinde daha iyi ebeveynlik uygulamalarını edinmeleri konusunda ev sahibi topluluklarda yaşayan Suriyeli ebeveynlere destek olmak amacıyla güçlendirilmiş bir program vasıtasıyla ebeveynlik eğitimi sunacaktır.

<http://unicef.org.tr/sayfa.aspx?id=64>

<http://childfriendlycities.org/tr/>

<http://www.ikea.com.tr/firsatlar/cocuk-dostu-sehirler.aspx>